

обслуговувати грошові потоки. В економічній літературі можемо зустріти різні назви вказаної функції - створення кредитних засобів [6, с. 372], емісійна [4, с. 441], випуск кредитних грошей [2, с.55].

Загалом, ми вважаємо, що доцільною назвою вказаної функції є функція емісійна, або ж створення грошей. Разом з тим, на наш погляд, в скорому часі вказана функція потребуватиме уточнення у зв'язку із появою криптовалют, які не створюються банківською системою, а іншими установами чи навіть приватними особами. Таким чином, на сьогоднішній день не можливо вважати банки монополістами у цій справі.

Отже, на наш погляд, банками можна вважати специфічні інститути, діяльність яких спрямована на забезпечення якісної трансформації грошових потоків та створення й управління грошовою масою з метою досягнення розширеного відтворення та сприяння економічного розвитку країни. Таке визначення, на відміну від існуючих, дозволяє зацентрувати увагу не лише на функціях банківських установ (а не на видах діяльності чи окремих операціях), а й на кінцевих цілях їх функціонування (а не на комерційній меті - отримання прибутку, яка є апіорі в діяльності будь-якого підприємства).

Слід зазначити, що притаманність банківській системі трансформаційної та емісійної функцій реалізується через здійснення в сукупності основних їх операцій - кредитних, депозитних та розрахунково-касових. Дуже важливим в даному контексті є виділення саме їх комплексності, адже окремі види вказаних операцій можуть здійснювати й інші, небанківські установи. Така специфіка ведення банківського бізнесу дала змогу забезпечити їм провідну роль в посередницькій діяльності, адже завдяки цьому вони беруть активну участь на всіх стадіях відтворювального процесу - виробництві, обміні, розподілі і споживанні.

Література:

1. Офіційний сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
2. Гроші та кредит: [Текст] : підручник / За ред. проф. Б.С.Івасіва. – Тернопіль: Карт-бланш, 2000. – 379 с.
- 3 Levine R. Finance and Growth: Theory, Evidence, and Mechanisms. University of Minnesota and NBER, 2003. – P.5,8.
- 4 Дзюблюк О.В. Організація грошово-кредитних відносин суспільства в умовах ринкового реформування економіки [Текст]: монографія / О.В. Дзюблюк. – К.: Поліграфкнига, 2000. – 512 с.
5. Ходаківська В.П., Данілов О.Д. Ринок фінансових послуг [Текст] : Навчальний посібник / В.П. Ходаківська, О.Д. Данілов. – Ірпінь: Академія ДПС України, 2001. – 501с.
6. Гроші та кредит [Текст]: підручник / За ред. М.І. Савлука. [3-тє вид., перероб. і доп.] – К.: КНЕУ, 2002. – 598 с.

Неля ГРЕГУС

студентка факультету фінансів THEU

Науковий керівник:

к.е.н., доц. кафедри банківської справи Галицька Ю.М.

МОДЕЛІ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ВІРТУАЛЬНИХ ВАЛЮТ

Глобальні фінансові кризи, розвиток фінансових технологій та зміна споживчих переваг у бік зростання мобільності, зручності, швидкості, здешевлення вартості послуг і візуалізації інформації сприяло виникненню віртуальних співтовариств із створенням і поширенням власної валюти і роздрібних платіжних систем.

На сьогодні сформувалися дві точки зору на місце віртуальних валют у фінансовій системі. З одного боку, віртуальні валюти є фінансовою інновацією, що сприятиме розвитку платіжних систем. З іншого боку, віртуальні валюти можуть стати інструментом відмивання грошей та фінансування тероризму в руках злочинних елементів, які намагаються ухилитися від контролю регулятора та уникнути санкцій. Для характеристики механізму здійснення операцій з віртуальними валютами Європейський центральний банк застосував термін «схеми віртуальної валюти».

Перевагами схем віртуальної валюти є висока адаптивність до середовища, висока швидкість здійснення операцій, низькі витрати на обслуговування, децентралізація функціонування, вільний доступ до схем. Її недоліками є низька обізнаність та важкість для розуміння потенційних споживачів, висока волатильність, неможливість анулювання угоди при невиконанні продавцем своїх зобов'язань, низька прозорість.

Можливостями розвитку схем віртуальної валюти є високий інноваційний потенціал, забезпечення фінансової інклюзивності [2, с. 19], створення конкуренції традиційному банківському бізнесу.

Загрозами функціонуванню схем віртуальної валюти є можливість здійснення фінансових злочинів, відсутність або недостатність захисту прав споживача, висока ймовірність банкрутства учасників [1, с. 70].

На даний час спостерігається зародження регулювання схем віртуальної валюти. В наш час існують ліберальна, консервативна, репресивна модель регулювання схем віртуальної валюти та модель очікування [1, с. 72].

У ліберальній моделі спостерігається офіційне визнання віртуальної валюти, використання біткоїнів для сплати податків, створення сприятливого середовища для криптовалютних підприємств і фінтех-стартапів, здійснення державних інвестицій.

Характерними рисами консервативної моделі є ліцензування схем віртуальної валюти, застосування інструментів регулювання грошових переказів, прирівнення операцій з криптовалютами до грошових переказів, оподаткування операцій з криптовалютами. Країни із ліберальною та консервативною моделями регулювання схем віртуальної валюти, сприяють активному впровадженню принципів, розроблених FATF, та підтримуваних ООН у сфері протидії відмиванню грошей.

При репресивній моделі спостерігається заборона віртуальних валют. Модель очікування передбачає відсутність заборони на операції у віртуальній валюті, проте центральні банки країн, що застосовують саме цю модель, не рекомендують їх здійснювати.

Щодо України, то сьогодні вона входить до десяти країн світу за кількістю біткоїн-нодів у всесвітній біткоїн-мережі, лідер за кількістю біткоїн-бізнесменів. Водночас Україна входить до п'ятірки країн світу за якістю підготовки і кількості IT-спеціалістів [3].

Отже, законність використання віртуальної валюти залежить від місця знаходження суб'єкта операцій з нею та мети її використання. В Україні необхідна розробка засад регулювання ринку криптовалют з одночасним попередженням злочинного використання віртуальних валют.

Література:

1. Волосович С.В. Віртуальна валюта: глобалізаційні виклики і перспективи розвитку// Економіка України. – 2016. - №4. – С. 68-78.

2. Мазаракі А. Домінанти інституційної модернізації фінансової системи України / А. Мазаракі, С. Волосович // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2016. – С. 5-23.

3.Bitcoin Conference Kiev [Електронний ресурс]. – [Режим доступу]:<http://bitkoincjnf.com.ua>

Максим ГРИГОР'ЄВ

*студент факультету банківського бізнесу
Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник:
к.е.н., доц. кафедри банківської справи Чайковський Я.І.*

СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ІНТЕРНЕТ-БАНКІНГУ В УКРАЇНІ

Сучасний розвиток банківського сектору нерозривно пов'язаний з упровадженням та вдосконаленням систем віддаленого банкінгу. Якщо раніше банку для того, щоб займати лідируючі позиції на ринку слід було розширювати мережу своїх відділень, то сьогодні такий банк має нарощувати кількість та якість послуг системи електронного банкінгу. Розвиток подібних систем є вигідним як клієнту, так і банку.

Інтернет-банкінг – це технологія віддаленого банківського обслуговування, яка дає змогу клієнтові отримувати інформаційні послуги та проводити активні трансакції за власним рахунком через канали мережі Інтернет. Клієнт отримує численні переваги у вигляді мобільності та самостійності користування банківськими послугами, повного контролю за власним рахунком, можливості вільно планувати свій час [9, с.98].

Найперспективнішим і швидкозростаючим сегментом банківської діяльності є Інтернет-банкінг. Крупні банки приділяють велику увагу дистанційному обслуговуванню в рекламі своїх послуг та спрощують сервіси для клієнтів. Близько 60% з 50 найбільших банків України вже пропонують у переліку своїх послуг різні форми дистанційного обслуговування, і через 2-3 роки їх наявність стане нормою для всієї банківської системи. У середньому віддаленим доступом користуються 10-15% клієнтів банківських установ України.

Ідея створення інтернет-банкінгу як системи виникла в США (18 жовтня 1995 р. SecurityFirstNetworkBank). Однією із причин стало наявне на той момент обмеження на відкриття банками філій в інших штатах і пошук варіантів надання послуг клієнтам, що перебувають в іншому штаті чи країні.

В електронних банківських послугах України можна виділити три основні етапи розвитку. На першому етапі відбулося створення системи «Клієнт-банк», що включає підсистеми «Клієнт-банк» для юридичних осіб, а також «Домашній банкінг» для фізичних осіб. Вона дозволяє користувачу керувати рахунками в банку та отримувати всю поточну інформацію про рух коштів, не виходячи з офісу.

Другим етапом було введення та використання мобільного банкінгу (WAP-банкінг).

Третій етап характеризується появою та подальшим розвитком власне інтернет-банкінгу. Головною мотивацією банків у впровадженні інтернет-банкінгу є підвищення конкурентоспроможності на ринку банківських послуг. Банки впевнено переводять частину своїх послуг у глобальну мережу, що дуже вигідно та зручно для їх клієнтів.